

Wat	Datum	Kernpunten	Stand van zaken / opvolging	Directie/collega's betrokken
Advies zingeving	Okt. 2019	Het advies richt zich op de relatie tussen zingeving en eenzaamheid. Deze relatie dient verder onderzocht te worden. De Raad schrijft dat ouderen beter geïnformeerd en begeleid moeten worden in het voorbereiden op ouder worden. Daarbij moet zingeving één van de onderwerpen zijn.	<p>De Raad geeft aan graag mee te blijven denken op het vervolg. Het advies wordt gebruikt als input voor de themabijeenkomst 20 november 2019 en het komt bij de voortgangsrapportage Eén tegen eenzaamheid aan de TK.</p> <p>De minister geeft het belang aan van zingeving en de vraag 'doe ik er nog toe' bepalend is hoe mensen zich voelen. Besloten wordt dat de Raad en het ministerie VWS ook bij de uitwerking van dit advies hierin samen gaan optrekken.</p> <p>Op de website www.dewaardevanouderworden.nl staan tips om zelf te reflecteren op zingeving.</p>	DMO / De Waarde van Ouder Worden
Advies gezondheidsbevordering	Dec. 2019	De Raad benadrukt in haar advies de gedeelde verantwoordelijkheid om ouderen te wijzen op de noodzaak van gezond leven. Daarbij worden ouderen onvoldoende gestimuleerd.	Het advies is inmiddels met de voortgangsrapportage van Langer Thuis meegestuurd naar de Tweede Kamer. VWS monitort de uitvoering van de wettelijke taak van gemeenten (Wpg) nauwkeurig.	

Advies <i>stem van ouderen</i>	Juni 2020	De kern van het advies van de Raad is dat de minister zijn invloed aanwendt om te bevorderen dat de stem van ouderen ingebed wordt in beleid over wonen, welzijn en zorg op provinciaal, regionaal en lokaal niveau. En hierbij voort te bouwen op de nu al bestaande wetgeving, structuren en samenwerkingen. De raad doet hierbij een appèl op provincies, gemeenten en organisaties werkzaam op het terrein van ouderenzorg om het ouderenperspectief structureel in te bedden.	Het actief betrekken van de stem van ouderen is mede als gevolg van het advies, benoemd tot één van de drie pilaren van het Pact voor de Ouderenzorg. Concreet betekent dit dat VWS ouderen faciliteert in het actief meepraten binnen relevant beleid. In het kader daarvan overlegt VWS wekelijks met zowel regionale als landelijke ouderenorganisaties (met lokale verenigingen) en onderzoekt de mogelijkheid tot het financieren van regionale actieplannen.	DMO / De Waarde van Ouder Worden 5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e @minvws.nl)
Advies <i>Langer zelfstandig in een passende woning met goede zorg</i>	Juni 2020	De kern van het advies van de Raad richt zich met name op manieren waarop het ervaren tekort aan levensloopbestendige woningen en mogelijkheden om te wonen met zorg door ouderen kan worden aangepakt. Er ligt een grote bouwopgave, en daarnaast is er behoefte aan ruimte voor gemeenschappelijk wonen. Om ouderen passende ondersteuning en zorg te kunnen geven is het gewenst om ondersteuning en zorg kleinschalig te organiseren rondom (een groep) ouderen in de wijk, het dorp of in woonzorgcomplexen. Ook adviseert de Raad om ouderen met een voorlichtingscampagne zelf meer en beter te laten voorbereiden op het ouder	Het advies sluit aan op veel doelstellingen die ook in programma Langer Thuis worden omarmd. Veel wat terugkomt in het advies van de Raad moet nu worden uitgevoerd. Vanuit het programma is er feedback en een reactie op het advies gegeven. Inhoudelijk is Peter Alders (Langer Thuis) vanuit VWS het dichtst betrokken bij dit thema. Het advies is meegestuurd met de voortgangsrapportage van Langer Thuis (d.d. november 2020) naar de Tweede Kamer. Als gevolg van het advies zijn er een aantal concrete acties genomen. Er is een document over wijkverpleging gedeeld met de Raad en er is een afspraak ingepland met de Taskforce Wonen & Zorg om hier verder over te spreken. April 2021: er is een Bestuurlijk Akkoord gesloten rondom wonen en zorg. Er is expliciet in opgenomen dat wordt samengewerkt met ouderen om die ten uitvoer te brengen.	DMO / Langer Thuis 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl

		worden en welke consequenties dit met zich meebrengt. Tenslotte constateert de Raad een tekort in verpleeghuizen en benadrukt het belang van de rol van gemeenten en zorgverzekeraars bij dit vraagstuk.		
Brief over de positie van ouderen bij het uitbreken van Covid19	April 2020	De Raad roept de minister op om zich in te zetten voor preventieve maatregelen, en zich in te spannen voor kwalitatieve en toegankelijke gezondheidszorg voor iedereen. Daarnaast wijst de Raad over het leeftijds-debat dat ontstond.	De brief is gedeeld met VWS en de boodschap is intern verspreid. De minister en de DGLZ hebben zich openlijk gedistantieerd van eventuele toewijzing van zorg op basis van leeftijd. Ook is het seniorenoverleg geïntensiveerd om een vinger aan de pols te houden bij de achterban. Tenslotte wordt als gevolg van het polariserende maatschappelijke debat in november gestart met een campagne 'de waarde van ouder worden'.	Nvt
Brief over triage op basis van leeftijd gedurende Corona-crisis	Juni 2020	De Raad drukt haar bezorgdheid uit over het hoge aantal sterfgevallen bij ouderen door het Coronavirus. Dit heeft geleid tot ongenanceerde uitspraken in het maatschappelijk debat. De Raad spreekt haar waardering uit dat de minister zich inzet voor een gelijke toegang tot gezondheidszorg. Ze verzoekt de minister tijdig af te stemmen met patiënten-/cliënten- en seniorenorganisaties over eventuele maatregelen die van invloed zijn op de toegang tot zorg voor ouderen.	De brief is gedeeld met MT en DGLZ. Sluit goed aan bij verschillende thema's binnen DMO zoals ACP. Er is langdurig gesproken met de DGLZ. Als concreet vervolg is er een gesprek ingepland met MinMZS op 6 juli. Uit dat gesprek volgen twee actiepunten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Vanuit VWS kunnen medisch specialisten (FMS) worden aangemoedigd om met de Raad te spreken 2. VWS kan dit thema agenderen in het seniorenoverleg om input op te halen 	Nvt
Input op exit-strategie Corona	Juni 2020	De Raad constateert dat de genomen maatregelen naar aanleiding van het Corona-virus het gewenste effect hebben gesorteerd en spreekt haar waardering daarvoor uit. In de stapsgewijze versoepeling uit de zogenoemde 'lockdown' adviseert de Raad een zestal principes ter harte te nemen	Deze brief is besproken met de DGLZ op 18 juni 2020. Het advies sluit goed aan op verschillende campagnes die door VWS in dit najaar worden gestart. Allereerst, de publiciteitscampagne van Eén tegen Eenzaamheid. Hierin wordt opgeroepen om om te kijken naar anderen, juist in tijden van Corona. Daarnaast bereidt VWS een onlinecampagne voor over de beeldvorming van ouderen. De uitgangspunten voor deze	Nvt

		ten behoeve van de ouderen: (1) voorkom tweedeling in de maatschappij, (2) haal levenseinde uit de taboesfeer, (3) betrek ouderen, (4) verbindt generaties, (5) eigen verantwoordelijkheid van ouderen en (6) maak werk van de noodzaak tot maatwerk. De Raad beveelt aan om in te spelen op een mogelijke tweede golf door te anticiperen, informeren en de samenleving voor te bereiden. Tenslotte beveelt ze aan aandacht te geven aan het risico van vereenzaming en uitgestelde zorg.	campagne zijn in lijn met het gegeven advies. Betrokken vanuit VWS is 5.1.2e .	
Advies <i>ICT-middelen bij zorg & welzijn</i>	Juli 2020	De Raad doet een totaal van 8 aanbevelingen. De kern is dat het gebruik van technologie, zoals bijvoorbeeld applicaties, een middel dient te blijven en geen doel op zichzelf staand doel. De aanbevelingen richten zich vooral op een bezinning op de vragen 'waarom doen we dit?' en 'voor wie doen we dit?'. Technologische hulpmiddelen die leiden tot geldbesparingen dienen ten goede te komen van face-to-face contact en de applicaties dienen in nauw contact met de doelgroep ontworpen te worden.	14/7: besproken met DGLZ en directie I&Z. DLGZ spreekt dank uit voor het advies en geeft aan dat VWS ook verschuldigd is om dit mee op te pakken. Na Corona hebben vooral drie dingen een grote vlucht gehad en is de trend hiermee in versnelling gezet: digitaal, samenwerking en maatschappelijke initiatieven. De Alliantie Digitale Samenleving buigt zich over digitalisering in de brede zin van het woord. Marlies Kamp (I&Z) is vanuit VWS inhoudelijk betrokken. Binnen de Alliantie wordt gekeken of het juist betrekken van ouderen geborgd is. Er wordt ingezet dat dit wordt meegenomen in de Contourennota. Concrete vervolgactie is dat er een vervolgspraak wordt ingepland met Pharos. De Raad gaat zelf aan de slag om het advies neer te leggen in het veld en gaat in gesprek met eigen achterban hoe er meer actie op kan worden ondernomen.	Directie I&Z 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl Directie DMO / Langer Thuis ...
Advies <i>voorbereiden op sterven</i>	Sept. 2020	Op basis van de gesprekken die de Raad met ouderen hierover hebben gevoerd, blijkt dat ouderen zelf de eigen regie willen houden over de laatste fase. Er worden een aantal concrete aanbevelingen gedaan: een	Het advies is overhandigd aan de DGLZ op 24-09-2020. Daaruit zijn een aantal concrete acties gevloeid. VWS voert gesprekken met een aantal beroepsgroepen over het voorbereiden op het levenseinde. De inhoud van dit advies zal daarin worden meegenomen. Daarnaast overlegt VWS met de Raad over de reeds beschikbare informatie op	Directie Ethiek 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl

		<p>centraal punt voor informatie over alle facetten van dit onderwerp, het trainen en opleiden van huisartsen over het voeren van deze gesprekken, en tenslotte een landelijke campagne waarin de noodzaak wordt onderstreept voor ouderen om tijdig na te denken en actie te ondernemen op dit thema.</p>	<p>Rijksoverheid.nl en eventuele leemtes daarin. Ook wordt een voortraject gestart waarin VWS de huidige infrastructuur in kaart brengt zodat er eventueel in een volgende kabinetsperiode een campagne over dit onderwerp kan worden gestart.</p> <p>2021 Er is een interne werkgroep binnen VWS opgestart, genaamd 'voorbereiden op levenseinde'. Daarin nemen beleidsmedewerkers van verschillende directies deel.</p> <p>De Raad voor Volksgezondheid & Samenleven brengt op 27 mei 2021 een podcast uit over leven met de dood. In de weken erna zullen zij gesprekken voeren met maatschappelijke partners. VWS heeft hen nadrukkelijk op de Raad en haar advies gewezen.</p>	
<p>Advies <i>initiatieven ten tijden van Corona</i></p>	<p>Nov. 2020</p>	<p>Tijdens de eerste golf heeft VWS advies gevraagd aan de RvO om te inventariseren (1) welke initiatieven die versneld zijn ontstaan we moeten behouden en (2) welke zaken zijn nu juist nog urgenter geworden. In het advies richt de Raad zich met name op de eerste vraag. Op basis van de rondvraag onder de achterban blijkt dat de grootste behoefte ligt in sociaal contact. Omdat de continuïteit en de bredere uitvoerbaarheid randvoorwaarden zijn voor de Raad, adviseert de Raad de minister zich in te spannen om beeldbellen en belcirkels verder te promoten, middels promotie en ondersteuning.</p>	<p>Aan DGLZ gepresenteerd op 17-11-2020. In het overleg is besproken dat de aanbevelingen van de Raad besproken worden in het team Een tegen eenzaamheid. Veel gehonoreerde initiatieven uit de ZonMw oproep van het programma richten zich op belcirkels. Het actieprogramma zal kijken in hoeverre de opbrengsten hieruit breder gedeeld kunnen worden.</p> <p>17-3-21 Een aantal gehonoreerde initiatieven in de subsidieoproep van ZonMw richten zich specifiek op beeldbellen. Zodra zij deelbare bevindingen hebben kunnen die breder beschikbaar worden gesteld.</p> <p>Digitalisering vormt een onderdeel van het steunpakket maatschappelijk welzijn. Daarnaast is er ism de Alliantie Digitaal Samenleven een werkgroep ouderen opgezet.</p>	<p>DMO / Eén tegen Eenzaamheid</p> <p>5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e (@minvws.nl))</p>
<p>Brief over de vaccinatie- strategie</p>	<p>Feb. 2021</p>	<p>Deze brief dateert van februari 2021. Daarin schaarde de RvO zich achter het advies van de Gezondheidsraad om de</p>	<p>Deze brief is overlegd met de betrokken directie en het MT en ter informatie gedeeld met de relevante collega's. De brief werd gelezen als beaming van het lopende beleid.</p>	<p>DMO</p> <p>5.1.2e 5.1.2e (5.1.2e (@minvws.nl))</p>

		prioriteit binnen de vaccinatiestrategie te geven aan ouderen (en medische risicogroepen).		
Brief aan de minister over de toekomst van de RvO	Mrt. 2021	Naar aanleiding van een eigen evaluatie zijn er drie deelonderwerpen die de Raad agendeert bij de minister 1. De positie van de Raad als onafhankelijke adviesraad, 2. De wisselwerking tussen de Raad en haar achterban en 3. Communicatie en PR.	De brief is op 07-04-21 besproken met de DGLZ en daarin aangekondigd dat er werkgroepen aan de slag gaan met de drie genoemde thema's. De verbeterpunten in aanloop naar eventuele verlenging van de Raad worden in gezamenlijkheid opgepakt.	DMO 5.1.24 5.1.2e (5.1.2e @minvws.nl)
Reactie op discussienota Zorg voor de Toekomst	Mrt. 2021	In de reactie op de Discussienota brengt de Raad een aantal van haar reeds uitgebrachte adviezen ter herinnering (over wonen & zorg, voorbereiden op ouder worden, voorbereiden op het levenseinde en de rol van ICT). Aanvullend adviseert de Raad om zorg, wonen en welzijn integraal te bezien en in relatie tot gezondheidsbevordering. Het concept 'positieve gezondheid' wordt benadrukt. Tenslotte wordt geadviseerd dat preventieve zorg een verplicht onderdeel moet zijn van de beoogde netwerkzorg.	Besproken met DGLZ op 07-04-21. Inmiddels is de nota met de discussienota aan de TK verstuurd.	
Reactie op de Dialoognota Ouderenzorg 2020-2040	Mrt. 2021	De Raad vraagt zich af of het perspectief van ouderen zelf voldoende aan bod komt in de DNO. Ook schrijft de Raad dat er in de voorstellen van de DNO onvoldoende splitsing gemaakt op basis van 'doenvermogen'	Besproken met DGLZ op 07-04-21. De genoemde input van de RvO is zeer relevant en wordt meegenomen in het vervolgtraject met BeBright, waarin de Raad zelf ook een prominente rol vervuld. → VWS koppelt terug aan RvO over het gevoerde	DMO 5.1.24 5.1.2e (5.1.2e @minvws.nl)

	van de ouderen. De Raad brengt zelf tot slot enkele prioriteiten in de ouderenzorg naar voren die eerder beschreven zijn in het advies Langer Thuis: Preventie (concept 'positieve gezondheid') Wonen (levensloopbestendige woningen) Woonzorgcomplexen (tussenvorm tussen zelfstandig en verpleeghuis) Verpleeghuiszorg (uitbreiden / nieuwe vormen)	gesprek met BZK over wonen, zorg en welzijn	